

The Relationship Between Communication Skills and Classroom Management Styles in Instructors of Behvarzi at Education Centers of Iranian Northeastern Universities of Medical Sciences

Zahra Farzadi far¹, Hossein Karimi Moonaghi^{2*}, Vahid Ghavami³, Hadi Zomorodi Niat⁴, Aazam Saleh nezhd⁵

1. Medical Education Department, Faculty of Medicine, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.

2. Medical Science Education Research Center, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.

3. Social Determinants of Health Research Center, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.

4. Student Research Committee, Health Faculty, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.

5. Health Education Department, Health Faculty, Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.

ARTICLE INFO

Article type

Research article

Article history

Received:2024/01/17

Accepted:2024/05/14

Keywords

Communication skills
Classroom management
Behvarzi instructors

10.22038/hmed.2024.77486.1317

ABSTRACT

Introduction: Effective communication skills are integral to the role of an instructor, particularly in the educational context. Among various competencies, an instructor's ability to communicate with students stands out as a crucial factor. Simultaneously, effective classroom management remains a significant challenge in educational centers. This study aimed to explore the relationship between communication skills and classroom management styles among Behvarzi instructors.

Materials & Methods: A cross-sectional study was conducted in 2022, involving 124 instructors from Behvarzi education centers. Data were collected through validated questionnaires: the Queendom questionnaire for assessing communication skills, previously confirmed by Hossein Chari et al. (2005), and the Wolfgang and Glickman's questionnaire on classroom management styles, validated by Aali and Amin Yazdi (2005). Responses were collected using Google Forms and messaging platforms, and analysis was performed using SPSS 26.

Results: The study included 124 instructors with an average age of 45.3 ± 6.3 years (31.5% male, 68.5% female). Classroom management styles were predominantly interactive (83.1%) compared to interventionist (16.9%). Communication skills were high in 75% of instructors, with a notable 25% at an average level. Significantly, listening skill scores differed between interventionist (19.1 ± 2.3) and interactionist (20.4 ± 2.1) groups ($p=0.032$). The Spearman correlation revealed an inverse, significant relationship between years of service and communication skills ($r=-0.18$, $p=0.038$). However, no significant relationships were observed between other communication skills and classroom management styles

Conclusion: Based on the findings, classroom management style (interactive and interventionist) had no significant relationship with other communication skills, except for listening skills. Considering the importance of communication skills of teachers in the training process, it is necessary to pay attention to this in the training programs of teachers.

Cite this paper as:

Name of writer. Article title. Horizon of Medical Education Development. 2023;14(3):1-8

* Corresponding author: Hossein Karimi Moonaghi

Address:Mashhad University of Medical Sciences, Mashhad, Iran.

Email: KarimiH@mums.ac.ir

رابطه مهارت‌های ارتباطی و سبک‌های مدیریت کلاس در مربیان به‌روزی دانشگاه‌های علوم پزشکی شمال شرق کشور

زهرا فرزادی فرا^۱، حسین کریمی موقتی^{۲*}، وحید قوامی^۳، هادی زمردی نی^۴، اعظم صالح نژاد^۵

۱. گروه آموزش پزشکی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.
۲. مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.
۳. گروه آمار زیستی، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.
۴. کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.
۵. گروه آموزش سلامت، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران.

مشخصات مقاله	چکیده
نوع مقاله مقاله پژوهشی	مقدمه: از میان ویژگی‌های یک مربی مهارت ارتباط او با دانشجویان بسیار پررنگ تر از سایر مهارت‌ها می‌باشد. مدیریت کلاس نیز یکی از مهمترین چالش‌های آموزشی در مراکز آموزشی است. هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه مهارت‌های ارتباطی و سبک‌های مدیریت کلاس در مربیان به‌روزی بود.
پیشینه پژوهش تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۰/۲۷ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳/۰۲/۲۵	روش کار: یک مطالعه مقطعی است که در سال ۱۴۰۱ روی ۱۲۴ مربی انجام شد. از طریق گوگل فرم و پیام‌رسان‌ها به تکمیل پرسشنامه‌های مشخصات دموگرافیک و مهارت‌های ارتباطی کویندام که توسط حسین چاری (۱۳۸۴) روایی و پایایی آن تایید شد و سبک‌های مدیریت کلاس ولفگانگ که توسط عالی و امین یزدی (۱۳۸۴) در جامعه ایرانی روایی و پایایی آن مورد تایید قرار گرفت، پرداختند. داده‌ها با SPSS 26 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.
کلمات کلیدی مهارت‌های ارتباطی مدیریت کلاس مربیان به‌روزی	نتایج: مربیان در مجموع ۱۲۴ نفر با میانگین سنی ۴۵/۳±۶/۳ سال بودند که شامل ۳۱/۵ درصد مرد و ۶۸/۵ درصد زن می‌شدند. ۸۳/۱ درصد دارای سبک مدیریت کلاس تعاملی و ۱۶/۹ درصد دارای سبک مداخله‌گرا بودند. ۷۵ درصد مربیان با سطح بالای مهارت‌های ارتباطی و ۲۵ درصد نیز با سطح متوسط مهارت‌های ارتباطی شناسایی شدند و بیشترین میانگین نمره مربیان با مدرک بهداشت محیط بود، آزمون کروسکال والیس تفاوت معناداری بین مربیان با مدارک تحصیلی متفاوت نشان داد ($P=0/019$). مهارت گوش دادن کاهش معناداری در گروه با سبک مداخله‌گرا نسبت به تعاملی نشان داد ($P=0/032$). آزمون همبستگی اسپیرمن نشان داد سنوات خدمت با مهارت‌های ارتباطی رابطه معکوس و معناداری دارد ($r=-0/18$ و $P=0/038$). اما سایر مهارت‌های ارتباطی و سبک‌های مدیریت کلاس رابطه معناداری نشان ندادند.
	نتیجه گیری: سبک مدیریت کلاس (تعاملی و مداخله‌گرا) بجز برای مهارت گوش دادن، با سایر مهارت‌های ارتباطی رابطه معناداری نداشت. با توجه به اهمیت مهارت‌های ارتباطی مربیان در فرایند آموزش، ضروری است تا در برنامه‌های آموزش ضمن خدمت مربیان به این مهم توجه شود.
 10.22038/hmed.2024.77486.1317	

نحوه ارجاع به این مقاله

Name of writer. Article title. Horizon of Medical Education Development. 2023;14(3):1-8

ایمیل: KarimiH@mums.ac.ir

*نویسنده مسئول: حسین کریمی موقتی

آدرس: دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد، ایران

مقدمه

نقش استاد در یادگیری دانشجویان نقشی مشهود و انکارناپذیر بوده و پیوسته به عنوان یک ضرورت مورد توجه می‌باشد. از میان ویژگی‌های یک استاد مهارت ارتباط او با دانشجویان بسیار پررنگ تر از سایر مهارت‌ها می‌باشد. مهارت‌های ارتباطی مدرسان در انتقال یا تبادل ایده‌ها و افکار بسیار سازنده می‌باشد (۱). در فرایند تدریس، ارتباط به معنی رابطه مطلوب و مؤثر بین یاددهنده و یادگیرنده به منظور تغییر در رفتار به کار برده می‌شود که در جهت تغییر شرایط یادگیری و تحت تأثیر قرار دادن و کنترل فکری و رفتاری فراگیران است (۲).

برای معلمان ضروری است که نه تنها کلاس‌های درس خود را سازماندهی کنند بلکه بتوانند رفتار دانش آموزان را برای دستیابی به نتایج یادگیری مثبت مدیریت کنند. اگرچه باید احتیاط کرد که مدیریت صحیح تضمین دستورات عمل مؤثر برای رفتار نیست. با این حال، یک زمینه محیطی ایجاد می‌کند که احتمالاً به دستورات عمل‌های خوبی منجر می‌شود (۱).

با توجه به اینکه ما در عصر پیشرفت سریع علم و تکنولوژی به سر می‌بریم و افراد برای سازگاری با این شرایط و ادامه زندگی نیازمند افزودن بر دانش خود از طریق یادگیری هستند؛ بنابراین توجه به عوامل مؤثر بر عملکرد دانشجویان، از جمله سبک مدیریت کلاس که زمینه ساز تحقق یادگیری مطلوب می‌شود و متعاقباً بر یادگیری خود تنظیمی نیز تأثیر می‌گذارد به ویژه در میان دانشجویان که در شرف ورود به بازار کار و استفاده کاربردی از تخصص و دانش خویش هستند، اهمیت دارد (۳).

مدیریت کلاس یکی از مهمترین چالش‌های آموزشی در مراکز آموزشی است. اگر مدیریت کلاس به خوبی انجام نگیرد، حتی اگر معلمان به خوبی از مهارت‌های تدریس برخوردار باشند باز هم برقراری ارتباط در جریان تدریس مختل می‌شود (۴). آشنایی اساتید با سبک‌های مدیریت کلاس موجب تسلط بیشتر آنها در ایجاد محیطی برای آموزش کامل و پویا خواهد بود اما از آنجایی که نگرش اساتید و رفتار آنها نسبت به فراگیران خود

موجب تأثیر بر نگرش، رفتار و علایق آنهاست که با مهارت‌های ارتباطی اساتید در ارتباط است، بررسی مهارت‌های ارتباطی و سبک‌های مدیریت کلاس اساتید هر آموزشگاه و دانشگاهی بعنوان شاخصی در شناخت کیفیت آموزش اساتید است. از آن جایی که وظیفه نظام آموزش عالی کشور، تربیت افرادی است که به درستی توانایی‌های خود را بشناسند و درک درستی از قابلیت‌های خود داشته باشند، بنابراین مهارت‌های ارتباطی قوی تر در محیط آموزشی منجر به تسریع ارتقا کیفیت آموزش خواهد بود. غیرقابل انکار است که موفقیت فعالیت‌های کلاس درس و یادگیری دانش آموزان تحت تأثیر مدیریت کلاس و مهارت‌های ارتباطی مربیان است.

معلمان باید با تشخیص اینکه آیا دانشجویان می‌توانند آنچه را که گوش داده‌اند درک کنند و در حین آموزش از طریق توانایی بیانی خود، دانش خود را به وضوح بیان کنند و نشان دهند که به توانایی دریافت دانشجویان خود توجه می‌کنند. وضوح افکار را می‌توان در توانایی معلمان در تبدیل ایده‌های پیچیده به بخش‌های ساده تر و مراحل کوچکتر برای شاگردان مشاهده کرد. این یک مهارت ارزشمند برای جذاب‌تر کردن یادگیری برای دانشجویان با مهارت‌های ارتباطی مؤثر است که با شیوه‌های مدیریت کلاس درس در هم تنیده است (۵).

توانایی برقراری ارتباط تنها عامل یا ویژگی نیست که برای یک مربی برای رسیدن به موفقیت در ارائه دانش ضروری است، اما می‌توان استدلال کرد که یک عامل یا ویژگی مهم در مدیریت کلاس درس است. بنابراین، اگر معلمان بتوانند به طور مؤثر ارتباط برقرار کنند، احتمال اینکه در مدیریت کلاس موفق باشند، زیاد است. با توجه به مطالب ارائه شده، پژوهش حاضر، سعی در بررسی رابطه مهارت‌های ارتباطی و سبک‌های مدیریت کلاس در مربیان مراکز آموزش به‌روزی داشته است.

روش کار

مطالعه حاضر یک مطالعه توصیفی همبستگی بود که بر روی ۱۲۴ نفر از مربیان مراکز آموزش به‌روزی دانشگاه‌های علوم

است. سبک تعامل گرا نیز در نقطه ی میانی این طیف میان دو سبک دیگر جای دارد. به طوری که نمرات ۲۵ تا ۴۰ مربوط به غیر مداخله گرا و ۴۱ الی ۷۵ مربوط به تعامل گرا و ۷۶ الی ۱۰۰ مربوط به سبک مداخله گرا است این پرسشنامه توسط عالی و امین یزدی (۲۰۰۵) در جامعه ایرانی روایی و پایایی آن مورد بررسی و قبول قرار گرفت، انجام شد(۵).

به محض صدور مجوزهای کمیته اخلاق، مطالعه با بارگزاری پرسشنامه‌ها و اجرای آزمایشی آن برای مربیان دو مرکز آموزش بهورزی مشهد شروع و پس از رفع ایرادات از تابستان سال ۱۴۰۱ با بارگزاری لینک گوگل فرم در پیام‌رسان‌های داخلی و خارجی مدیران و مربیان مراکز آموزش بهورزی مناطق شمال شرق کشور، پرسشنامه‌ها تکمیل گردید پس از اتمام نمونه گیری و گردآوری داده‌ها، فرم‌ها کدگذاری شده و وارد رایانه شد و پس از کسب اطمینان از صحت ورود اطلاعات، تجزیه و تحلیل داده‌ها توسط نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ انجام شد.

در آمار توصیفی به بررسی شاخص‌های مرکزی و پراکندگی متغیرهای کمی مربوط به اطلاعات جمعیتی و سایر متغیرهای مورد بررسی واحدهای پژوهش پرداخته شد و سپس جهت بررسی فرضیه‌های تحقیق از آزمون‌های پی‌رسون، اسپیرمن برای مقایسه دو گروه از نظر متغیرهای کمی نرمال از آزمون تی مستقل و برای متغیرهای کمی غیر نرمال و متغیرهای رتبه‌ای از آزمون من ویتنی استفاده شد. متغیرهای اسمی نیز با استفاده از آزمون کای اسکوتر، کای اسکوتر دقیق (برای جداول بزرگ‌تر از دو در دو و فراوانی مورد انتظار کم) استفاده شده است سطح معناداری در آزمون‌ها ۰/۰۵ در نظر گرفته شده است.

یافته‌ها

برای استفاده از آزمون مناسب برای تحلیل آماری، ابتدا نرمال بودن توزیع متغیرهای کمی مورد بررسی با آزمون کولموگوراسمیرنوف قرار گرفت و نتایج نشان داد متغیرهای کمی اندازه گیری شده غیر نرمال هستند بنابراین از آزمون‌های غیرپارامتریک استفاده شد. ۱۲۴ نفر از مربیان با دامنه سنی

پزشکی شمال شرق کشور در سال ۱۴۰۱ انجام شد. روش نمونه‌گیری با الگوگیری از تحقیق مشابه نوروزنیا و همکاران، روش سرشماری و نمونه‌های در دسترس انتخاب شد.(۶). معیار ورود مربی تمام وقت بودن در آموزشگاه مربوطه، داشتن حداقل یکسال سابقه کار و رضایت آگاهانه برای شرکت در این مطالعه بود و معیار خروج عدم تمایل به همکاری یا عدم تکمیل پرسشنامه می‌باشد.

ابزارهای مورد استفاده در پژوهش:

الف- پرسشنامه مشخصات دموگرافیک،

ب- پرسشنامه مهارت‌های ارتباطی کوییندام،

ج- پرسشنامه سبک‌های مدیریت کلاس ولفگانگ و گلیکمن بود.

الف- پرسشنامه مشخصات دموگرافیک: این پرسشنامه شامل: سن، جنس، وضعیت تاهل، سابقه کار، سابقه مربیگری، مدرک تحصیلی کارشناسی، رشته تحصیلی کارشناسی ارشد بود. پرسشنامه در اختیار چند تن از مربیان مرکز آموزش بهورزی مشهد قرار داده شد و پس از اعمال نظر آنها مورد استفاده قرار گرفت.

ب- پرسشنامه مهارت‌های ارتباطی کوییندام: توسط کوییندام در سال ۲۰۰۴ تهیه شده است. این پرسشنامه برای سنجش مهارت‌های ارتباطی بزرگسالان ابداع شده است دارای ۳۴ گویه است که مهارت‌های ارتباطی را توصیف می‌کند برای تکمیل آن پاسخگو با ید هر گویه را بخواند و سپس میزان انطباق وضعیت فعلی خود را با محتوای آن بر روی یک طیف لیکرت ۵ درجه ای از هرگز تا همیشه مشخص می‌کند. در سال ۲۰۰۵ دکتر مسعود حسین چاری و همکاران روایی و پایایی آن در دانشجویان و دانش‌آموزان بررسی و تایید نمودند(۴).

ج- پرسشنامه سبک‌های مدیریت کلاس ولفگانگ و گلیکمن: دارای ۲۵ سوال استاندارد است. نمره گذاری پرسشنامه در مقیاس فاصله ای است (هرگز=۱ تا اندازه ای =۲، معمولاً=۳ و همیشه=۴)، در نتیجه نمرات در طیفی از ۲۵ تا ۱۰۰ قرار می‌گیرند. طبق الگوی ولفگانگ، نمره بالا در این طیف نشانگر سبک مدیریت مداخله گرا و نمره پایین سبک غیر مداخله گرا

جدول ۳ توزیع میانگین مقیاس‌های مهارت ارتباطی بر حسب سبک‌های مدیریت کلاس مداخله‌گرا و تعامل‌گرا

متغیر	تعامل‌گرا		نتیجه آزمون
	انحراف معیار± میانگین	انحراف معیار± میانگین	
توانایی دریافت و ارسال پیام	۲۸/۰±۲/۴	۲۸/۵±۲/۰	Z=۰/۹۰۰ و P=۰/۳۶۸
کنترل عاطفی	۲۷/۸±۳/۰	۲۹/۲±۲/۸	Z=۱/۵۳ و P=۰/۱۲۴
مهارت گوش دادن	۲۰/۴±۲/۱	۱۹/۱±۲/۳	Z=۲/۱۴ و P=۰/۰۳۲
بیش نسبت به فرایندهای ارتباط	۱۶/۳±۱/۹	۱۶/۲±۲/۸	Z=۰/۰۵۴ و P=۰/۹۵۷
ارتباط توأم با قاطعیت	۱۳/۲±۱/۸	۱۳/۹±۱/۵	Z=۱/۹۲ و P=۰/۰۵۵

میانگین امتیاز مهارت ارتباطی و سبک‌های مدیریت کلاس بر حسب مشخصات فردی و زمینه‌ای بررسی شد. نتیجه آزمون آماری من ویتنی نشان داد مهارت‌های ارتباطی و سبک‌های مدیریت کلاس بین زنان و مردان تفاوت معناداری ندارند ($P=۰/۳۵۳$ و $P=۰/۵۲۱$).

میانگین سبک‌های مدیریت کلاس بین افراد با مدارک متفاوت در مقطع کارشناسی با آزمون کروسکال والیس بررسی شد تفاوت معناداری نشان نداد ($P=۰/۹۷۱$). میانگین و انحراف معیار مهارت‌های ارتباطی واحدهای پژوهش با کارشناسی پرستاری $۱۰۱/۳±۴/۷$ و با مدرک بهداشت محیط $۱۰۷/۹±۸/۳$ بود، آزمون کروسکال والیس تفاوت معناداری نشان داد ($P=۰/۰۱۹$) (جدول ۴).

۲۸ تا ۶۲ سال در این پژوهش شرکت کردند که ۳۱/۵ درصد (۳۹ نفر) از افراد مورد مطالعه مرد و ۶۸/۵ درصد (۸۵ نفر) زن بودند (جدول ۱).

جدول ۱. توزیع فراوانی جنسیت واحدهای مورد پژوهش

متغیر جنسیت	درصد (تعداد)
زن	۸۵ (۶۸/۵)
مرد	۳۹ (۳۱/۵)

واحدهای پژوهش با میانگین سنی $۴۵/۳±۶/۳$ سال در مطالعه شرکت داشتند. میانگین سنوات مربیگری این اساتید $۱۰/۸±۵/۳$ با دامنه یک تا ۲۶ سال بود، میانگین سنوات خدمت اساتید مورد مطالعه $۱۹/۲±۵/۸$ سال و با دامنه ۳ تا ۳۰ سال بود (جدول ۲).

جدول ۲. توزیع میانگین خصوصیات دموگرافیک و زمینه‌ای افراد مورد مطالعه

متغیر	انحراف معیار± میانگین
سن (سال)	۴۵/۳±۶/۳
سنوات خدمت (سال)	۱۹/۲±۵/۸
سنوات مربیگری و تدریس (سال)	۱۰/۸±۵/۳

میانگین مقیاس‌های مهارت ارتباطی بر حسب سبک‌های مدیریت کلاس مداخله‌گرا و تعامل‌گرا با استفاده از آزمون من ویتنی آزمون شد.

مهارت گوش دادن، توانایی دریافت و ارسال پیام، کنترل عاطفی و بیش نسبت به فرایند ارتباط و ارتباط توأم با قاطعیت بین دو سبک‌های مدیریت کلاس مداخله‌گرا و تعامل‌گرا تفاوت معناداری نداشت ($P>۰/۰۵$). مهارت گوش دادن در گروه مداخله‌گرا $۱۹/۱±۲/۳$ و در گروه تعامل‌گرا $۲۰/۴±۲/۱$ است دو گروه از نظر مهارت گوش دادن تفاوت معناداری دارد ($P=۰/۰۳۲$) (جدول ۳).

جدول ۴. توزیع میانگین امتیاز مهارت ارتباطی و سبک‌های مدیریت کلاس بر حسب مشخصات فردی و زمینه‌ای

متغیر	سبک مدیریت کلاس	مهارت‌های ارتباطی
	انحراف معیار± میانگین	انحراف معیار± میانگین
جنسیت		
زن	۶۹/۴±۶/۱	۱۰۵/۴±۵/۸
مرد	۷۱/۹±۷/۸	۱۰۷/۰±۸/۴
نتیجه آزمون من ویتنی	$P=۰/۳۵۳$ و $Z=۰/۹۲۸$	$P=۰/۵۲۱$ و $Z=۰/۶۴۱$
مدرک تحصیلی (کارشناسی)		
بهداشت عمومی (خانواده)	۷۰/۳±۶/۲	۱۰۵/۱±۶/۲
بهداشت عمومی (مبارزه با بیماریها)	۷۱/۴±۷/۵	۱۰۷/۵±۷/۹
مامایی	۶۹/۲±۶/۹	۱۰۷/۰±۴/۵
بهداشت محیط و حرفه ای	۷۱/۰±۸/۴	۱۰۷/۹±۸/۳
پرستاری	۶۸/۸±۴/۵	۱۰۱/۳±۴/۷
نتیجه آزمون کروسکال والیس	$P=۰/۹۷۱$ و $H=۰/۵۲۱$	$P=۰/۰۱۹$ و $H=۱۱/۸۴$
مدرک تحصیلی (کارشناسی ارشد)		
آموزش جامعه نگر در نظام سلامت	۷۰/۶±۶/۵	۱۰۶/۰±۷/۳
مدیریت خدمات بهداشتی درمانی	۸۲/۸±۲/۴	۱۱۱/۹±۷/۹
آموزش سلامت	۶۸/۲±۳/۳	۱۰۴/۳±۳/۳
پرستاری	۶۴/۰±۲/۲	۹۹/۰±۴/۵
اپیدمیولوژی	۶۸/۵±۴/۹	۱۰۲/۵±۴/۹
سایر	۶۶/۹±۵/۴	۱۰۶/۴±۴/۹
نتیجه آزمون کروسکال والیس	$P<۰/۰۰۱$ و $H=۳۰/۵۹$	$P=۰/۰۴۳$ و $H=۱۱/۴۸$
مدرس در گروه-رشته		
بهداشت خانواده	۷۲/۰±۵/۸	۱۰۳/۴±۶/۴
مبارزه با بیماریها	۷۱/۷±۶/۷	۱۰۶/۳±۷/۲
مامایی	۷۱/۳±۵/۷	۱۰۷/۲±۴/۶
بهداشت محیط و حرفه ای	۷۱/۰±۹/۰	۱۰۸/۹±۸/۴
پرستاری	۶۸/۰±۳/۹	۱۰۳/۷±۵/۳
مدیریت و آمار	۶۳/۳±۴/۹	۱۰۸/۳±۵/۸
نتیجه آزمون کروسکال والیس	$P<۰/۰۰۱$ و $H=۲۲/۲۷$	$P=۰/۰۲۳$ و $H=۱۲/۹۹$
دانشگاه محل خدمت		
دانشگاه علوم پزشکی مشهد	۷۰/۳±۶/۰	۱۰۵/۷±۶/۵
دانشگاه علوم پزشکی بیرجند	۶۹/۵±۶/۶	۱۰۲/۹±۷/۴
دانشگاه علوم پزشکی بجنورد	۷۳/۲±۹/۴	۱۰۹/۸±۷/۴
سایر دانشکده ها	۶۹/۵±۶/۹	۱۰۶/۲±۶/۳
نتیجه آزمون کروسکال والیس	$P=۰/۶۲۳$ و $H=۱/۷۶$	$P=۰/۰۳۱$ و $H=۸/۸۶$

بمنظور بررسی رابطه امتیاز سبک مدیریت کلاس با مهارت‌های ارتباطی واحدهای پژوهش از آزمون همبستگی اسپیرمن استفاده شد. سبک مدیریت کلاس و مهارت‌های ارتباطی رابطه معناداری را نشان نداد ($P=۰/۶۱۸$). نتایج آزمون همبستگی اسپیرمن نشان داد تعداد سنوات خدمت با مهارت‌های ارتباطی رابطه معکوس و معناداری دارد ($P=۰/۰۳۸$ و $r=-۰/۱۸$) (جدول ۵).

جدول ۵. همبستگی امتیاز سبک مدیریت کلاس و مهارت‌های ارتباطی با مشخصات واحدهای پژوهش

امتیاز پرسشنامه مدیریت کلاس	ضریب همبستگی	امتیاز پرسشنامه مهارت‌های ارتباطی	ضریب همبستگی
مهارت‌های ارتباطی	۰/۰۴۵	مهارت‌های ارتباطی	۰/۰۴۵
سن	۰/۱۱۰	سن	۰/۰۷۵
سنوات خدمت	۰/۱۳۵	سنوات خدمت	۰/۰۳۸
سنوات تدریس	۰/۰۸۹	سنوات تدریس	۰/۰۸۲

بحث

پژوهش حاضر به بررسی ارتباط بین سبک مدیریت کلاس و مهارت‌های ارتباطی در میان مربیان مراکز آموزش بهورزی شمال شرق کشور پرداخته است تا نقش آنها را در فرایند تدریس و آموزش مشخص نماید.

در این مطالعه مشخص شد ۸۳/۱ درصد دارای سبک مدیریت کلاس تعاملی و ۱۶/۹ درصد دارای سبک مدیریت کلاس مداخله‌گرا بوده اند. ۷۵ درصد مربیان دارای سطح عالی مهارت‌های ارتباطی بودند و ۲۵ درصد نیز در سطح متوسط مهارت‌های ارتباطی طبقه‌بندی شدند و موردی از مهارت‌های ارتباطی سطح ضعیف در این بررسی دیده نشد. کمترین میانگین نمره مهارت‌های ارتباطی واحدهای پژوهش با مدرک کارشناسی پرستاری ۱۰۱/۳±۴/۷ و بیشترین نمره مربیان با مدرک بهداشت محیط ۱۰۷/۹±۸/۳ بود، آزمون کروسکال والیس تفاوت معناداری بین اساتید با مدارک تحصیلی متفاوت نشان داد ($P=۰/۰۱۹$).

مهارت گوش دادن در گروه مداخله‌گرا ۱۹/۱±۲/۳ و در گروه تعاملی گرا ۲۰/۴±۲/۱ است دو گروه از نظر مهارت گوش دادن تفاوت معناداری دارد ($P=۰/۰۳۲$). نتایج تحقیق نشان داد مهارت ارتباطی افراد مورد مطالعه با توجه به سن، جنس، سنوات خدمت و سنوات مربیگری تفاوت معناداری ندارند اما تعداد سنوات خدمت با مهارت‌های ارتباطی رابطه معکوس و معناداری نشان داد یعنی با افزایش سنوات خدمت مربیان نمرات مهارت‌های ارتباطی مربیان کاهش یافته است (جدول ۵).

تعاملی و مداخله‌گرا) بجز برای مهارت گوش دادن، با سایر مهارت‌های ارتباطی رابطه معناداری نداشت و نیز مشاهده کردیم که با افزایش سابقه کاری، مهارت‌های ارتباطی مربیان کاهش می‌یابد اما طیفی گسترده از مهارت‌های ارتباطی و سبک‌های مدیریت کلاس را شاهد بودیم لذا توصیه می‌شود مداخلات و برنامه‌ریزی‌های لازم جهت حفظ و ارتقای مستمر مهارت‌های ارتباطی مربیان در طول خدمت صورت پذیرد. این نتایج می‌توانند به عنوان انگیزه‌ای برای انجام تحقیقات بیشتر در این زمینه و نیز برای تدوین برنامه‌های آموزشی مؤثرتر برای مربیان و مدیران در حوزه بهورزی در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور عنوان شوند.

تقدیر و تشکر

از اساتید بزرگوار و همکاران محترم گروه آموزش پزشکی دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد؛ و معاونت محترم بهداشتی دانشگاه، کارشناس مسئول آموزش بهورزی دانشگاه، مدیر، مربیان، کارشناسان مراکز آموزش بهورزی دانشگاه‌های علوم پزشکی شمال شرق کشور که در اجرای این پژوهش ما را یاری نمودند. قدردانی می‌شود.

تضاد منافع

نویسندگان اظهار می‌دارند که هیچ‌گونه تعارض منافعی ندارند.

حمایت مالی

این مطالعه با حمایت مالی معاونت پژوهشی با کد ۴۰۰۱۷۲۰ دانشگاه علوم پزشکی مشهد انجام شده است.

ملاحظات اخلاقی

این مطالعه در دانشگاه علوم پزشکی مشهد و با کد اخلاق IR.MUMS.MEDICAL.REC.1401.235 به تصویب رسیده است.

تا کنون مطالعات محدودی در زمینه بررسی ارتباط بین مهارت‌های ارتباطی و سبک‌های مدیریت کلاس مربیان صورت گرفته است. در ادامه به بحث نتایج به دست آمده برخی تحقیقات مشابه می‌پردازیم.

دمیر^۱ و همکاران (۲۰۲۱)، نشان دادند بین سبک مدیریت کلاس معلمان و مهارت‌های ارتباطی آنها رابطه معناداری وجود ندارد در عین حال در جامعه مورد پژوهش دمیر سبک مدیریت مداخله‌گرا غالب بود بر خلاف نتایج حاصل از این پژوهش که در مربیان بهورزی ارجحیت با سبک مدیریت تعامل‌گرا می‌باشد. طبق نتایج به دست آمده دمیر و همکاران مهارت‌های بیانی و گوش دادن فعال و ارتباط غیر کلامی متغیرهای مهم در مهارت‌های ارتباطی اند که با سبک‌های مدیریت کلاس ارتباط معناداری نداشتند (۶).

نوروزی نیا و همکاران، نیز در بررسی بر روی اساتید دانشگاه علوم پزشکی البرز به این نتیجه رسیدند که بین مهارت‌های ارتباطی اساتید و نمرات ارزشیابی شان ارتباط معناداری وجود ندارد (۳).

هون^۲ و همکاران (۲۰۱۷)، در بررسی هایشان نشان دادند که معلمان مهارت‌های ارتباطی بالایی را در بیان مقاصد آموزشی خود به کار می‌برند (۷).

نتایج پژوهش علیرضا علیشاه و همکاران در سال ۸۹ نیز حاکی از آن بود که معلمان زن نسبت به معلمان مرد در استفاده از مهارت‌های ارتباطی بهتر عمل می‌کردند (۸). دلیل احتمالی این تفاوت‌ها می‌تواند ناشی از تفاوت در جامعه پژوهش (مربیان آموزش بهورزی در برابر معلمان)، تفاوت‌های فرهنگی و ابزارهای سنجش مورد استفاده باشد. لذا تعمیم نتایج به سایر جوامع بایستی با احتیاط صورت پذیرد (۹).

نتیجه گیری

به عنوان جمع‌بندی نهایی این تحقیق، می‌توان اظهار داشت که در مربیان آموزش بهورزی دانشگاه‌های علوم پزشکی شمال شرق کشور، اگر چه براساس یافته‌ها، سبک مدیریت کلاس

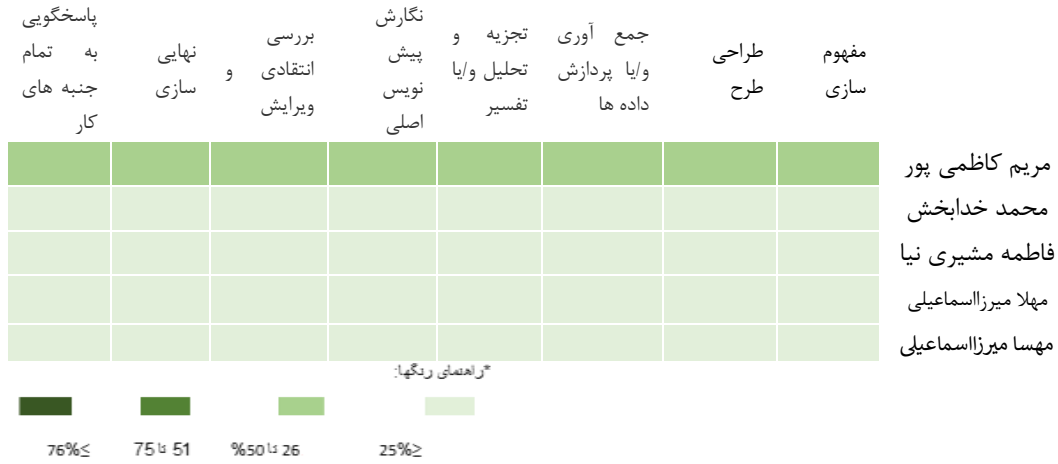
² Hoon

<http://hmed.mums.ac.ir>

¹ Demir

مجله افق توسعه آموزش علوم پزشکی، دوره ۱۶، شماره ۴، فصل زمستان دی ۱۴۰۴

مشارکت نویسندگان

References

1. Roger Ellis. Quality assurance for university teaching: Issues and approaches. In Handbook of quality assurance for university teaching 2018 Jul 3 (pp. 3-18). Routledge. andbook of quality assurance for university teaching. 2018. 3–18 p.
2. Haghani F, Chavoshi E, Valiani A, Yarmohammadian M H. Teaching Styles of Teachers in Basic Sciences Classes in Medical School of Isfahan University of Medical Sciences. Iranian Journal of Medical Education 2011; 10 (5) :943-949.
3. Norouzinia R, Noorisepehr M, Heidari A, Kabir K. Communication skills of Academic members and it's relation with their evaluation outcome in Alborz university of Medical Sciences. DSME 2014; 1(1) :64-71.
4. Hossein Chari, M., & Fadakar MM. The investigation of the effect of university on communication skills on the basis of comparison of the students and university students. J Of Behav Sch Sci. 2005; 15:21–32.
5. Khedevi, Seyed Kalan. Investigating factors affecting the quality of teaching in Farhangian University; Case study: Ardabil province campuses. Educational and educational studies. 2018 Aug 23;7(1):39-70.
6. Demir O SS. Investigation of the communication skills, professional seniority, school stage and gender as predictors of teachers' classroom management styles. Res Pedagog. 2021;11(2):661–79.
7. Hoon TS, Nasaruddin NF SP. Communication Skills among Different Classroom Management Styles Teachers. Asian J Univ Educ. 2017;13(1):67–78.
8. Talkhabi-alishah, Abbasi, Lashkari, Kobri, Talkhabi-alishah. Examining the communication skills in the classroom behavior of teachers and its relationship with the acceptance rate of high school students in Tehran. Educational management innovations. 2010 Jun 22;19(5):25-43.
9. Khedevi, Seyed Kalan. Investigating factors affecting the quality of teaching in Farhangian University; Case study: Ardabil province campuses. Educational and educational studies. 2018 Aug 23;7(1):39-70.
10. Martin AJ LK. Stephenson J. How teachers respond to concerns about misbehavior in their classroom. Psychol Sch. 1999;36(4):347–58.
11. Djigic G& S. Classroom management styles, classroom climate and school achievement. Procedia-Social and Behavioral Sciences. Procedia - Soc Behav Sci. 2011; 29:819–28.